

ಶ್ರೀಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಉಚಿತ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಬೇರೆಯವರದ್ದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯ.

(ಆ) ನಂಜನಗೂಡಿನ ದೇವರಸನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರೊ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ :—

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ (ಹಾನೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೮೩ನೇ ಜನವರಿ ೯ ರಿಂದ ೧೧ ರವರೆಗೆ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದಕರ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಇದು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಆದ ಘಟನೆಯಲ್ಲ. ಎರಡು ಕೋಮುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಘರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ತರಹದ ಟೆನ್ಷನ್ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಲದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಅಂದರೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಹರಿಜನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಆತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಪ್ರಾಣ ನೀಗಿದ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಲಾಜ್‌ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯುಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರವರು ಆಗುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿನ್ನೆ ರಾಜ್‌ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಹ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರು ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯಾಯಿತೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಲಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ತಲಾ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರಣದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಘಟನೆಗಳು ಬಹಳ ಆಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೀಲಿ ೧೩ ಆಗಿದ್ದರೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೧೮ ಆಗಿವೆ, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೩೦ ಆಗಿವೆ, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೨೨ ಆಗಿವೆ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮತ್ತು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೧೦, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೯, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೬ ಆಗಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೮, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೭ ಮತ್ತು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೭ ಆಗಿವೆ. ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ೧೪, ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೩೨, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೫೧, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನಿತರ ಐ.ಪಿ.ಸಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೩೭೭, ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೪೧೬, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೩೬೯ ಆಗಿವೆ. ನಾನು ಈ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಡೆಗಟ್ಟಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್‌ರೆನಾದರೂ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು.

ಒಂದು ವರ್ಗ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾಗಿ ಒಂದು ತರಹ ನಿತ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೋಡುವಾಕಿ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಂದುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಹಿಂದುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿಗಳಿಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಜನತಾ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ವೈಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ, ಕೊಲೆಯಾದನಂತರ ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೂರು ಕೊಠಡಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪೊಲೀಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಈ ಕೃತ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರು ಓಟು ಕೊಟ್ಟರೋ ಆ ಮುಗ್ಧ ಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮದೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಜೀವಕ್ಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಪೊಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ...

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಘುಪತಿಯವರೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ಪೊಲೀಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಕೊಲೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರೆಯಬಾರದು.

SRI H. GANGADHARAN.—I am on a Point of Order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರದೇನೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆಯಂತೆ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

SRI H. GANGADHARAN.—According to Rule 63(2) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly. There shall be no debate on such statement at the time it is made. A Member whose name is in the list of business may with the permission of the Speaker ask a question. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪೊಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದರಿಂದ...

SRI H. GANGADHARAN.—You can ask a question, You cannot raise a debate according to the rules.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬಹುದು. ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಕಗ್ಗೊಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಉಳುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮೆಂಬ್ರ್‌ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪೋಲೀಸರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಏನು ಕಗ್ಗೊಲೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಡೆಮೇ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಳೆ ತೋಟವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ೯ ಮಂದಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ (ನಂಜನಗೂಡು) — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಆಗದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಖುದ್ದು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಖುದ್ದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಛುಟುಂಬಗಳ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಘಟನೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಬಕಲಿಗರು ಕೊಲೆ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳು. ಈ ನಿರಪರಾಧಿಗಳು ಯಾವ ಅಪರಾಧಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ತಿಳಿಗೇಡಿಗೆಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಗ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಈ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಆದ ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಕೊಲೆ ನಡೆದಾಗ ಬಕಲಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಒಂದು ಬಿಸಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ೩ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ೫ ರಂದು ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ೬ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ನಂತರ ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಮತ್ತೆ ಘಟನೆ ಜರುಗಿತು. ಯಾರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಕೊಲೆ ಪಾತಕರ ಮೇಲೆ, ಸಮಾಜ ಘಾತಕರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಮೃತಹೊಂದಿದವರ ಜೀವಮಾನದಿಂದಲೇ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಇಡೀ ವರ್ಷದ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕುಟುಂಬದವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಜೀವಕ್ಕೆ ಏನು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲಿ ಜೀವ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹುಲ್ಲಿನ ಬೂವೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಡದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇದ್ದೆವು, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಭಯವುಂಟಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ.— ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಹೊಸ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಒದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನಾದರೂ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರಮುಖರ ಜೊತೆ ಘಟನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಿತು ಏಕೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಘಟನೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಿತು, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಘಟನೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಘಟನೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಆ ರೀತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಒಂದು ಕತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೇಳಿ. ಇಷ್ಟು ಅಪ್ಪಟ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ ಅದು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಶಾಸಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ, ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ, ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ, ನಿಯಮ 22ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಮಂಚಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಗೊತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಪಿ. ಪಡೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮ರ ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಂಥ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಈ ಸಾರಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂಬ ವರದಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ೩-೪ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಪಡೆಯ ಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳಮರಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಲಾಟೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರಬಹುದು; ಚುನಾವಣೆಯ ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆ ೫ನೇ ತಾರೀಖು ನಡೆದು, ೬ನೇ ತಾರೀಖು ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಿದೆ; ಅಂದೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗುಂಪು ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ. ೬ನೇ ತಾರೀಖು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ವರದಿಯಾದಮೇಲೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ೪-೫ ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದಿದ್ದು; ಅಲ್ಲಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ; ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಮೂರು ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ೯-೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಏನು ಒಂದು ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊಣೆಯೆಂದು ಗಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಘರ್ಷಣೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಂದು ನಡೆದು ಹೋದಂಥ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಕಗ್ಗೊಲೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರೆಯ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಂದ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದ್ದರೆ; ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳಮರಿಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಸಾಲ ವಸೂಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಷಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳಮರಿಗೌಡ.—ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ದ್ವಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ; ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಷಯವನ್ನು ಲಂಬಿಸಬೇಡಿ. ತಾವು ಹೇಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳಮಂಗಿಡ.—ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಖೂನಿಗಳು, ಕೊಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ತಾವು ಮುಕ್ತ ದ್ವಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾವು ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದರು. ಪಾಸುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಂಥ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರಂದು ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. 'ಶಿನ್ಹೆ ತಾರೀಖು ಪೋಲಿಂಗ್', ಆ ದಿವಸ ಘರ್ಷಣೆ ಆಯಿತು ಓನೇ ತಾರೀಖು ಫಲಿತಾಂಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಐ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಸೀವು ಹೊಸ ಪಕ್ಷ ತರುತ್ತೀರಾ, ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಟು ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಗಲಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಆಗ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದೋ ಅಥವಾ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೇಳಿ, ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬೆರಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣ ಬೆರಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೇ, ತಾವು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ, ಆರೋಪ ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣ ತರುವುದು ಬೇಡ. ಕಾನೂನು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜಕಾರಣ ಬೆರಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಸೀಮಿತ ಅಲ್ಲ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣ ಬೆರಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಕಾಳಮಂಗಿಡ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮಹದೇವ್ ಅವರು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನುಭವ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲ. ಈಗ ಪಕ್ಷ ರಾಜಕಾರಣ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಗೆ ನಾನು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರೇ ಮಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆ ಎಂದೂ

ಆಗಲೂ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣ ಬೆರೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ ದೇವರಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಂಹದೇವನ್ ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರು ನಿಜವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವಂತಾದ್ದು ಏನೂ ಉದ್ಭವವಾಗಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಆಗಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಹೋದಮೇಲೂ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸನವರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೋದಾಗಲೂ ಘಟನೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇ. ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಕೊಲೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಐರಾನಿಕಲ್ ಆಗಿ ಈ ಕಡೆ ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಅದು ಆಗಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ. we are subject to the judicial enquiry. Whatever truth comes out we are prepared to face that. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಚಂದವಾಗಿ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು.

ನಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಈ ಸದದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಎಲ್ಲ ಭಾವವನ್ನೂ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ. ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವೈಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಾವು ತಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿದ್ವಾರದಲ್ಲಿ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳವರಲ್ಲಿ ಭಯ, ಶಂಕೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೂ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ As a Chief Minister we expect a very objective reply from him.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಚಲುವಯ್ಯ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಆದಾಗ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇರುವುದು. ನಾನು ಯಾರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಅವ್ವೇ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದಾರೊಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಘಟನೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ರಾಜಕಾರಣವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂತ. ಆದರೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವರವರು, ಮಾನ್ಯ ಕಾಳಮರಿಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ವಾಗಿ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ರಾಜಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ? ಶೀನೇ ತಾರೀಖು ಚುನಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಅದು ರಾಜಕಾರಣವೇ ? ಓನೇ ತಾರೀಖು ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ಆಯಿತು ಅದು ರಾಜಕಾರಣವೇ ? ಓನೇ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿತ್ತು ಅದು ಹೌದು ತಾನೆ ? ಒನೇ ತಾರೀಖು ಇವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು ಹೌದುತಾನೆ ? ಅಂದ ಮೇಲೆ ಶೀನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಒನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಒನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩-೩೦ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರನೆ ? ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ? ಇದಲ್ಲಾ ಅದು ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಇಲ್ಲಿ ಛಿ ಓಟು ಸಿಕ್ಕಿತು ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಕೇವಲ ಛಿ ಓಟು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಎಂದು ನೀವೇ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂತ. ನೀವು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಈ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಿಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಾತಾವರಣ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಥಮವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ಚೂರೂ ರಾಜಕಾರಣದ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇವರದು ತಪ್ಪು, ಅವರದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಪೋಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ನೀವು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯವರ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ವ್ಯಂಗ್ಯ....

(ಗೊಂದಲ)

ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸಂಸದೀಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು ಅನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ

ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಬೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೈಫ್ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇವತ್ತು ಏನು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ ಇದು ಸದೆಯ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆ ಆಗದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಬೇಡ. ಈ ಪಕ್ಷ, ಆ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ, ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದಿವಸವೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಮಹತ್ವದ ನೀತಿಯ ತುಂಬಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷ, ಆ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಸೋಣ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಏನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಯಾವ ದಿವಸ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು, ಅದೇ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಜಯ್ಯನವರು, ಆದರೆ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಬಾರವರು ಅನಂತರ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಅರಸೀಕೆರವರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೋದಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಪೋಲೀಸ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ವೇಯ್ಪುಯವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಂಗ್ಯವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪವೇಯ್ಪು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ.—ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಃಕರಣ ಮೀರಿದ್ದರೆ ಇವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ವೇಯ್ಪು.—ನಾವೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಿಯವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾ ನಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಇಂಥ ಅನಾಹುತ, ಅಚಾತುರ್ಯ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಯಮಾವಳಿಯೊಳಗೆ ನೀವು ಏನು ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಇತಿಮಿತಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು, ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸತನ ಮೂಡಿಬರಲೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇಂದಿನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ತಾವು ನನಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಘಟನೆಯಿಂದ ನೋಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ, ಮತ್ತು ಯಾರು ಆ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೂ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಇದು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ವಿವರಗಳು ಇದ್ದಾವೆ. ಆದರೆ ಸಹಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಜೀವಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಜೀವಹಾನಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರಬಹುದು ಹರಿಜನರದೇ ಇರಬಹುದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಇರಬಹುದು, ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರದು ಇರಬಹುದು. ಜೀವಹಾನಿಯಾದಾಗ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಜೀವಹಾನಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಘಟನೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ರಾಜಕಾರಣ ಭಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಭಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಘಟನೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಜೀವಹಾನಿಯೂ ನಡೆದಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು, ನ್ಯಾಯ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡೋಣ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಜೀವಹಾನಿ ಉಳಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಕರವರು ಮತ್ತಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಬಿಸಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಇಂಥದೇ ಘಟನೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಶಂಕೆಗೆ ಆಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೇಸದೆ ತಕ್ಷಣ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಒಂದು ತಿಳಿಯಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ನೀವು ಸೇರಿ ಕೇಳತಕ್ಕೊಂಡು ಈ ಸದನೆ

ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎರಡು ಗಂಟಿನವರನ್ನು ಕರೆದು ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆದುದಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಇಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ, ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಕರೆದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ ಅವರೂ ಮಾನ್ಯ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕೆಂಪೇಗೌಡರೂ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಜುನ್‌ಸೇಠರವರೂ ಮಾನ್ಯ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಸಹ ಅವರುಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತಿಳಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗುಂಪಿನವರೂ, ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಅವರ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕೂತು ತಾವೇ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಇಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದಭಾವನೆಯನ್ನು ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಇಂದಿನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ

(ಸಭೆಯು ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಲಟ್ಟಿತು)